

An aerial photograph of Savonlinna Castle, a large stone fortress with multiple towers and battlements, situated on a rocky island in Lake Saimaa. The castle's walls are made of light-colored stone, and some parts are covered in moss. In the background, a bridge spans the lake, and a small boat is visible on the water. The sky is overcast, and the water is calm.

Savonlinnan kaupunki Arviointikertomus vuodelta 2014

Tarkastuslautakunta 22.5.2015

SISÄLLYSLUETTELO

1	TARKASTUSLAUTAKUNNAN TEHTÄVÄ, KOKOONPANO JA TYÖSKENTELY ..3	
1.1	Tehtävät ja toiminnan tarkoitus sekä tavoitteet.....	3
1.2	Kokoonpano	3
1.3	Toimintamuodot ja työskentelyn lähtökohta.....	4
2	TASEKIRJAN LAATU, LUOTETTAVUUS JA KEHITTÄMISTARVE	5
3	EDELLISEN VUODEN ARVIOINTIKERTOMUKSEN POHJALTA TEHTYJEN TOIMENPITEIDEN ARVIOINTI	5
4	ASETETTUJEN STRATEGISTEN, TOIMINNALLISTEN JA TALOUDELLISTEN TAVOITTEIDEN SAAVUTTAMINEN.....	6
4.1	Tasekirjassa raportoitujen strategisten, toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutuminen.....	6
4.1.1	Keskushallinto	6
4.1.2	Perusturvan toimiala	7
4.1.3	Sivistystoimen toimiala	9
4.1.4	Tekninen toimiala	13
4.2	Konsernille asetettujen tavoitteiden toteutuminen	14
5	HENKILÖSTÖ	15
5.1	Yleistä.....	15
5.2	Henkilöstön määrä.....	15
5.3	Henkilöstön ikärakenne ja eläköityminen	16
5.4	Koulutus ja osaaminen	17
5.5	Työhyvinvointi ja poissaolot	17
5.6	Johtaminen	17
6	TALOUDEN TASAPAINOTTAMISTOIMENPITEIDEN ARVIOINTI	18
7	SISÄINEN VALVONTA JA RISKIENHALLINTA SEKÄ KONSERNIVALVONTA ...	18
8	YHTEENVETO TAVOITTEIDEN TOTEUTUMISESTA JA PALVELUIDEN TULOKSELLISUUDESTA JA SEN KEHITYKSESTÄ	19
9	TARKASTUSLAUTAKUNNAN ESITYS KAUPUNGINVALTUUSTOLLE	19
10	ALLEKIRJOITUKSET	20

1 TARKASTUSLAUTAKUNNAN TEHTÄVÄ, KOKOONPANO JA TYÖSKENTELY

1.1 Tehtävät ja toiminnan tarkoitus sekä tavoitteet

Kuntalain 71 §:n mukaan valtuusto on asettanut tarkastuslautakunnan toimikauttaan vastaavien vuosien hallinnon ja talouden tarkastuksen järjestämistä varten, sen on valmistettava valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat sekä arvioitava, ovatko valtuuston asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa toteutuneet.

Lisäksi tarkastuslautakunnan on huolehdittava kunnan ja sen tytäryhteisöjen tarkastuksen yhteensovittamisesta ja, jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää, lautakunnan on arvioitava talouden tasapainotuksen toteutumista tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman ja toimenpideohjelman riittävyttä.

Kuntalain 75 §:n mukaan tarkastuslautakunnan on hankittava tilintarkastuskertomuksessa tehdystä muistutuksesta asianomaisen selitys sekä kunnanhallituksen lausunto.

Savonlinnan kaupungin hallintosäännön 34 §:n mukaan sen lisäksi, mitä kuntalain 71 ja 75 §:ssä säädetään, lautakunnan on seurattava tilintarkastajan tarkastussuunnitelman toteutusta sekä muutoinkin seurattava tilintarkastajan tehtävien suorittamista. Lautakunnan on tehtävä tarpeen mukaan esityksiä tilintarkastuksen kehittämiseksi ja huolehdittava siitä, että tilintarkastusta varten on tarpeelliset voimavarat, jotka mahdollistavat tilintarkastuksen suorittamisen hyvän tilintarkastustavan edellyttämässä laajuudessa. Lisäksi lautakunnan on tehtävä aloitteita ja esityksiä lautakunnan, tilintarkastajan ja sisäisen valvonnan tehtävien yhteensovittamisesta mahdollisimman tarkoituksenmukaisella tavalla.

Tarkastuslautakunta ja tilintarkastaja vastaavat ulkoisesta valvonnasta kuntalain ja Savonlinnan kaupungin hallintosäännön mukaisesti.

Lautakunnan on erityisesti arvioitava, ovatko valtuuston asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet toteutuneet. Arvioinnin tarkoituksena on tuottaa tietoa havaintojen ja mahdollisten puutteiden kautta valtuustolle.

1.2 Kokoonpano

Savonlinnan kaupungin hallintosäännön 2 §:n mukaan tarkastuslautakunnassa on 11 jäsentä. Säännön 32 §:n mukaisesti lautakunnassa on puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja sekä yhdeksän (9) muuta jäsentä. Jokaisella jäsenellä on henkilökohtainen varajäsen, ja puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja ovat valtuutettuja.

Savonlinnan kaupungin kaupunginvaltuusto valitsi 19.12.2012 (§ 54) pitämässään kokouksessa tarkastuslautakunnan toimikauttaan vastaavien vuosien hallinnon ja talouden tarkastuksen järjestämistä varten. Kaupunginvaltuuston päätöksen mukaisesti tarkastuslautakunta aloitti toimintansa 3.1.2013 alkaen.

Tarkastuslautakunnan kokoonpano 31.12.2014:

varsinainen jäsen

Nousiainen Markku, puheenjohtaja
Loikkanen Tuomas, varapuheenjohtaja
Käyhkö Anne
Laurio Jukka (kv 22.9.2014 § 74)
Muhonen Raimo
Piironen Juha
Rusanen Maija
Taupila Tanja
Toropainen Pirjo (kv 11.3.2013 § 112)
Turunen Pekka (kv 17.2.2014 § 12)
Vuorinen Eeva

varajäsen

Ihalainen Markku
Ruuskanen Asko
Laamanen Heli
Osmo Juuti (kv 22.9.2014 § 74)
Pulkkinen Timo
Hakulinen Osmo
Happonen Pirkko
Kurki-Norrena Ulla (kv 22.9.2014 § 71)
Itkonen Laura (kv 11.3.2013 § 112)
Virtanen Kari (kv 17.2.2014 § 13)
Korhonen Leena

Tarkastuslautakunnan esittelijänä, sihteerinä ja kokousasioiden valmistelijana on toiminut tarkastussihteeri Anneli Oksala 31.8.2014 saakka varahenkilönään laskentasihteeri/vs. sisäinen tarkastaja Soili Leinonen ja 1.9.2014 lähtien sisäinen tarkastaja Soili Leinonen.

Hallinnon ja talouden tilintarkastajana on toiminut kaupunginvaltuuston 11.3.2013 § 102 tarkastusyhteisöksi valitsema PwC Julkistarkastus Oy ja vastuunalaisena tilintarkastajana JHTT, KHT Elina Hämäläinen. Tilintarkastaja on osallistunut pääsääntöisesti kaikkiin lautakunnan kokouksiin vuoden 2014 aikana.

1.3 Toimintamuodot ja työskentelyn lähtökohta

Tarkastuslautakunta on kokoontunut arviointia varten vuoden 2014 aikana 12 kertaa. Lisäksi tarkastuslautakunta on kokoontunut 2.6.2014 arviointikertomuksen luovutus- ja lehdistötilaisuutta varten ja järjestänyt arviointi-/strategiapäivän 30.10.2014.

Valtuustokaudelle 2013 – 2016 on laadittu toimintasuunnitelma, johon vuosittain hyväksyttävä toimintaohjelma pohjautuu. Vuodelle 2014 laadittu toimintaohjelma on hyväksytty 12.12.2013 § 106.

Tarkastuslautakunta on perehtynyt valtuuston asettamiin tavoitteisiin ja kaupunginhallituksen toimintakertomuksessa (tasekirja) esittämään tavoitteiden toteutumista koskevaan raportointiin. Lautakunta on tutustunut kaupungin toimintaan pöytäkirjojen, toimintaa ja taloutta koskevien raporttien sekä pyytämiensä selvitysten avulla. Kokouksissaan vuonna 2014 lautakunta on arviointikertomuksen laatimista varten kuullut kaupungin virkamiesjohtoa ja vuoden 2015 aikana lisäksi pääluottamusmiehiä, työsuojeluvaltuutettuja, sisäistä tarkastajaa, Savonlinnan Yritystilat Oy:n toimitusjohtajaa, kulttuuritoimenjohtajaa, museotoimenjohtajaa sekä kaupunginjohtajaa ja talousjohtajaa. Kaupunginjohtaja, muut johtoryhmän jäsenet ja henkilöstöpäällikkö ovat esitelleet lautakunnalle vastuualueensa toimintaa ja tavoitteiden toteutumista erillisessä arviointi-/strategiapäivässä.

Tarkastuslautakunta käsitteli kokouksessaan 21.2.2013 § 10 jäsentensä pysyvät sidonnaisuudet. Lautakunta on tuolloin päättänyt, että tarkastuslautakunnan jäsenet ja varajäsenet ilmoittavat kirjallisesti tiedossaan olevat ns. pysyvät sidonnaisuutensa seuraavaan tarkastuslautakunnan kokoukseen mennessä. Tarkastuslautakunta on arviointityössään ottanut huomioon ilmoitetut esteellisyydet.

Tilintarkastaja on suorittanut työnsä vuoden 2014 tarkastusohjelman mukaisesti ja antanut kuntalain 75 §:n mukaisen tilintarkastuskertomuksen. Tilintarkastajan 18.5.2015 päiväämä tilintarkastuskertomus ei sisällä sellaisia Kuntalain 75 §:n 2. momentissa tarkoitettuja muistutuksia, joiden johdosta tarkastuslautakunnan olisi tullut ryhtyä ko. pykälän 3. momentissa tarkoitettuihin toimenpiteisiin.

2 TASEKIRJAN LAATU, LUOTETTAVUUS JA KEHITTÄMISTARVE

Tasekirja antaa pääosin luotettavan vaikutelman tarkastuslautakunnan arvioitavana olleista valtuuston asettamista toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisesta kunnassa ja kuntakonsernissa, lukuun ottamatta talouden tasapainottamiseen liittyvien asioiden esittämistä.

Jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää, toimintakertomuksessa on kuntalain 69 §:n mukaan tehtävä selkoa talouden tasapainotuksen toteutumisesta tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman ja toimenpideohjelman riittävydestä talouden tasapainottamiseksi.

- Kuntalain vaatimuksista huolimatta tasapainottamistoimenpiteiden toteutumisesta ei ole tasekirjassa esitetty yhteenvetoa kaupunkitasolla. Myös selonteko tasapainottamistoimenpiteiden riittävydestä taloussuunnitelmakaudella puuttuu.
- Tarkastuslautakunta toivoo raportointiin selkeyttä tavoitteiden toteutumisesta. Käytössä voisivat olla esimerkiksi termit *toteutunut kokonaan*, *toteutunut osin* tai *ei ole toteutunut*. Syy tavoitteen osin tai kokonaan toteutumattomuuteen tulisi näkyä raportoinnissa. Tämä olisi informatiivisempi raportointitapa ja helpottaisi tasekirjan tarkastelua.
- Mikäli talousarvioon tehdään muutoksia kesken vuotta, vaikuttavat ne myös toiminnallisten tavoitteiden toteutumiseen, joten tavoitteitakin olisi muutettava resurssien mukaisiksi. Tämä tulisi hallintosäännön 27 § mukaisesti huomioida jo talousarviomuutoksia tehtäessä ja tavoitteiden toteutumisesta raportoitaessa.

3 EDELLISEN VUODEN ARVIOINTIKERTOMUKSEN POHJALTA TEHTYJEN TOIMENPITEIDEN ARVIOINTI

Kaupunginvaltuusto on kokouksessaan 9.6.2014 tarkastuslautakunnan esityksen mukaisesti merkinnyt tiedoksi Savonlinnan kaupungin arviointikertomuksen vuodelta 2013, käynyt keskustelun arviointikertomuksen sisällöstä ja lähettänyt sen kaupunginhallitukselle toimenpiteitä varten. Kaupunginvaltuusto on pyytänyt arviointikertomuksessa esitetyistä havainnoista kaupunginhallituksen selvitykset niin, että ne voidaan käsitellä valtuustossa viimeistään kuluvaan vuoden syyskuun loppuun mennessä.

Kaupunginhallitus on kokouksessaan 15.9.2014 hyväksynyt tarkastuslautakunnan arviointikertomuksessa 2013 esille tuomiin asioihin laaditut selvitykset ja tehdyt toimenpiteet kaupunginjohtajan esittämin muutoksin sekä esittänyt ne tiedoksi kaupunginvaltuustolle.

Lisäksi kaupunginhallitus on 15.9.2014 kehottanut toimialoja ottamaan huomioon tarkastuslautakunnan havainnot toiminnan ja talouden sekä sisäisen valvonnan kehittämisessä. Tilinpäätökseen liittyvät havainnot ja puutteet korjataan vuoden 2014 tilinpäätöksessä.

Kaupunginvaltuusto on kokouksessaan 22.9.2014 merkinnyt tiedoksi Savonlinnan kaupungin arviointikertomuksessa 2013 esille tuomiin asioihin laaditut selvitykset ja tehdyt toimenpiteet.

Tarkastuslautakunta toteaa, että suurin osa arviointikertomuksessa olleista tarkastuslautakunnan tekemistä havainnoista on otettu huomioon.

4 ASETETTUJEN STRATEGISTEN, TOIMINNALLISTEN JA TALOUDELLISTEN TAVOITTEIDEN SAAVUTTAMINEN

4.1 Tasekirjassa raportoitujen strategisten, toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutuminen

4.1.1 Keskushallinto

Keskushallinto on toteuttanut taloudelliset tavoitteet kohtalaisesti vuonna 2014.

Keskushallinto on tasekirjassa raportoinut työnantajaa ja henkilöstöä koskevat strategiset ja toiminnalliset tavoitteet (6. *Hyvä työnantaja ja osaava, motivoitunut, palvelutarpeiden mukainen henkilöstö*) koko kaupungin tasolla. Miten nämä tavoitteet ovat toteutuneet keskushallinnon osalta?

Tavoitteisiin kirjattu asiakaslähtöisen prosessiorganisaation valmistelutyö etenee, mutta tavoitteena ollut hallintosääntöuudistusluonnos ei toteutunut vielä vuonna 2014.

Talous- ja henkilöstöpalveluissa kriittisen menestystekijän tavoitteena on esitetty, että kaupunki täyttää terveen talouden kriteerit viimeistään vuonna 2019. Mittareina on todettu mm., että suunnittelukauden lopussa vuonna 2019 omavaraisuusaste on yli 50 % ja suhteellinen velkaantuneisuus alle 50 % eikä lainamäärä asukasta kohti kasva suunnittelukaudella yli 3 000 euroon.

Edellä oleviin liittyen vuoden 2014 tavoitteena on ollut tasapainottamisohjelman toteutuminen. Kaupungin omavaraisuus onkin saatu nousemaan yli 50 %:n (50,64), mutta suhteellinen velkaantuneisuus on vielä 54,4 % ja lainamäärä (2 984 euroa/asukas, kuntien keskiarvo 2 733 euroa/asukas) lähestyy tällä hetkellä kriittistä rajaa. Lainamäärä on kasvanut edellisestä vuodesta 255 euroa/asukas. Palveluverkon karsinta on edennyt tasapainotusohjelmien mukaisesti, mutta kiinteistöjen määrän väheneminen on edennyt hitaasti.

- Keskushallinto on tasekirjassa raportoinut työnantajaa ja henkilöstöä koskevat strategiset ja toiminnalliset tavoitteet (6. *Hyvä työnantaja ja osaava, motivoitunut, palvelutarpeiden mukainen henkilöstö*) koko kaupungin tasolla. Miten nämä tavoitteet ovat toteutuneet keskushallinnon osalta?

4.1.2 Perusturvan toimiala

Perusturvan toimiala ei ole raportoinut kaikkien työnantajaa ja henkilöstöä koskevien strategisten ja toiminnallisten tavoitteiden toteutumisesta (6. *Hyvä työnantaja ja osaava, motivoitunut, palvelutarpeiden mukainen henkilöstö*). Miten tavoitteet toteutuivat perusturvan osalta kohdissa 6.7 - 6.10?

Tarkastuslautakunta on huolissaan perusturvan toimialalle kuuluvien palvelujen tiedottamisesta. Miten tiedottaminen hoidetaan tällä hetkellä? Internetin kautta saatava tieto ei tavoita kaikkia kuntalaisia. Tavoitteissa mainitaan asiakaslähtöisyyden sisäistäminen. Miksi perusturvan asiakaspalautteen kerääminen ei toteutunut?

Hallintopalvelut

Tavoitteena ollut oma sote-alue Savonlinnan seudulle ei toteutunut. Valtakunnallinen linjaus sote-alueissa on vielä kesken. Asian keskeneräisyys on hankaloittanut tulevaisuuden palvelujärjestelmän suunnittelua.

Perusturvan toimialalla toimineet työllistymisen parantamiseksi tarkoitetut Kanava- ja Paalupaikka-hankkeet ovat loppuneet vuoden 2014 lopussa ja Kuntakokeilu-hanke päättyy tämän hetkisen tiedon mukaan vuoden 2015 lopussa. Miten kaupunki on varautunut pitkäaikais-työttömyyden hoitoon Kuntakokeilu-hankkeen jälkeen?

Avoterveydenhuollon lähipalvelupisteet Savonlinnassa, Punkaharjulla, Kerimäellä ja Savonrannalla ovat toiminnassa, mutta lääkärivaje näkyy kaikissa yksiköissä.

Sosiaali- ja perhepalvelut

Sosiaali- ja perhepalvelut sisältää aikuissosiaalityön, vammaishuollon, maahanmuuttajien palvelut ja lastensuojelupalvelut. Palvelujen kehittämissuunnitelmana on oman toiminnan vahvistaminen.

Tarkastuslautakunta toteaa positiivisena asiana, että lasten perhekeskus kaupungin omana toimintana käynnistyi 1.5.2014.

Myös työpaja Telakka aloitti toimintansa vuonna 2014. Se tarjoaa asiakkaille kuntouttavaa ja valmentavaa päivä- ja työtoimintaa ja se työllistää työ- ja toimintakyvyltään heikentyneitä, osatyökykyisiä työnhakijoita, pitkäaikaistyöttömiä savonlinnalaisia sekä ulkopaikkakuntalaisia henkilöitä. Tilinpäätöksen mukaan Työpaja Telakan toimintakulut ylittyivät 210 091,88 euroa. Talousarvio oli alimitoitettu, koska asiakasmäärä oli arvioitua suurempi. Tarkastuslautakunta näkee työpajatoiminnan tärkeänä asiana.

Toimintakulut ylittyivät v. 2014 myös mm. kuljetuspalveluiden, henkilökohtaisten avustajien ja asuntojen muutostöiden osalta vanhus- ja vammaispalveluissa.

Kuva 1. Savonlinnan keskus-sairaalan "Impilinna" 2014 / Minna Pii

Tulosalue on raportoinut tasekirjassa talouden toteutumiseen vaikuttavia poikkeamia. Mm. ostopalvelujen osuus henkilökohtaisen avun järjestämisessä on kasvanut vaativien asiakkaiden myötä ja ostopalvelut ovat ylittyneet 185 221,13 euroa. Tekstissä on todettu, että oman toiminnan vahvistaminen voisi alentaa kustannuksia. Onko oman toiminnan vahvistamiseen realistisia mahdollisuuksia?

Vanhuspalvelulaki (28.12.2012/980) tuli voimaan 1.7.2013. Suurinta osaa pykälistä alettiin soveltaa heti lain tultua voimaan, osaa 1.1.2014 ja loppuja 1.1.2015 alkaen. Perusturvan toimialalla tavoitteena ollut vanhuspalveluohjelma ei toteutunut vuonna 2014, se siirtyi tehtäväksi vuoden 2015 loppuun mennessä. Myös lakisääteisen hyvinvointikertomuksen päivittäminen jäi vuodelle 2015.

Huostaanottojen ja sijoitettujen lasten lukumäärä on kasvanut edellisestä vuodesta. Miten perusturvan toimialan palveluilla voidaan tukea perheitä huostaanottoja vähentävästi?

Sosiaalipalvelut terveystieteiltä

Yksiportainen palvelumalli on haasteellinen toteutuessaan. Vuonna 2014 laitoshoitopaikat ovat vähentyneet tavoitteen mukaisesti ja tavoite, että 91 % yli 75-vuotiaista asuu kotona, on toteutunut.

Terveyspalvelut

Itä-Savon sairaanhoitopiiriin (Sosterin) ja Savonlinnan kaupungin talousarvion valmistelu eivät ole edelleenkään samassa aikataulussa. Erikoissairaanhoidon kustannukset ylittyivät n. 2,2 milj. eurolla, koska tältä osin kaupungin talousarvio oli jo alun perin pienempi kuin Sosterin eikä Sosteri saavuttanut kaupungin sille asettamia tasapainotustavoitteita. Kokonaisuudessaan ostot Sosterilta kasvoivat 2,7 %, mikä on kuitenkin vähemmän kuin aikaisempina vuosina.

- Perusturvan toimiala ei ole raportoinut kaikkien työnantajaa ja henkilöstöä koskevien strategisten ja toiminnallisten tavoitteiden toteutumisesta (6. *Hyvä työnantaja ja osaava, motivoitunut, palvelutarpeiden mukainen henkilöstö*). Miten tavoitteet toteutuivat perusturvan osalta kohdissa 6.7 - 6.10?
- Tarkastuslautakunta on huolissaan perusturvan toimialalle kuuluvien palvelujen tiedottamisesta. Miten tiedottaminen hoidetaan tällä hetkellä? Internetin kautta saatava tieto ei tavoita kaikkia kuntalaisia.
- Tavoitteissa mainitaan asiakaslähtöisyyden sisäistäminen. Miksi perusturvan asiakaspalautteen kerääminen ei toteutunut?
- Miten kaupunki on varautunut pitkäaikaistyöttömyyden hoitoon Kuntakokeilu-hankkeen jälkeen?
- Ostopalvelujen osuus henkilökohtaisen avun järjestämisessä on kasvanut vaativien asiakkaiden myötä ja ostopalvelut ovat ylittyneet noin 185 000 euroa. Onko oman toiminnan vahvistamiseen realistisia mahdollisuuksia?
- Huostaanottojen ja sijoitettujen lasten lukumäärä on kasvanut edellisestä vuodesta. Miten perusturvan toimialan palveluilla voidaan tukea perheitä huostaanottoja vähentävästi?

4.1.3 Sivistystoimen toimiala

Sivistystoimen toimialalla merkittävä muutos vuonna 2014 oli opetuspäällikön viran lakkauttaminen. Opetuspäällikön työt jaettiin eri työntekijöiden kesken, mistä johtuen useiden työntekijöiden työmäärä lisääntyi huomattavasti. Tehdyn työpaikkaselvityksen mukaan koulutoimi työskentelee suuren työtaakan alla. Ilman perusopetuksen vastuuviranhaltijaa myös hankkeiden suunnittelu ja hakeminen saattaa vaikeutua.

SAMIn ja Normaalikoulun oppilas- ja opiskelijahuollon siirryttyä kaupungin vastuulle vuonna 2014, koulupsykologi- ja kuraattoripalveluja ei voida enää taata kaikille tarvitseville. Miten palvelujen tarpeeseen voidaan vastata?

Varhaiskasvatus

Varhaiskasvatustoimintaa ohjaavat varhaiskasvatuksen linjaukset ja varhaiskasvatussuunnitelma. Esiopetustoiminta on perusopetuslain alaista ja sitä määrittää esiopetussuunnitelma.

Toimintatuottojen alitusta selitetään päivähoitomaksujen jäämisellä noin 191 230 euroa arvioitua pienemmäksi. Miksi päivähoitomaksutulot jäivät arvioitua pienemmiksi? Lisäksi määrällisiä työsuhteita ei ole jatkettu, millä selitetään tasapainottamistoimenpiteiden toteutumista.

Miksi Lasten kulttuurikeskus Verson taidetyöpajoihin osallistuminen ei toteutunut eikä henkilöstö osallistunut koulutukseen?

Työntekijöiden työkyvyn ylläpito on ilmiselvä haaste kaupungin työntekijöiden ikäjohtamisessa. Tämä vaatii hyvää suunnitelmallisuutta ja joustavuutta mm. työvuorojen suunnittelussa. Kuullaanko henkilökuntaa riittävästi?

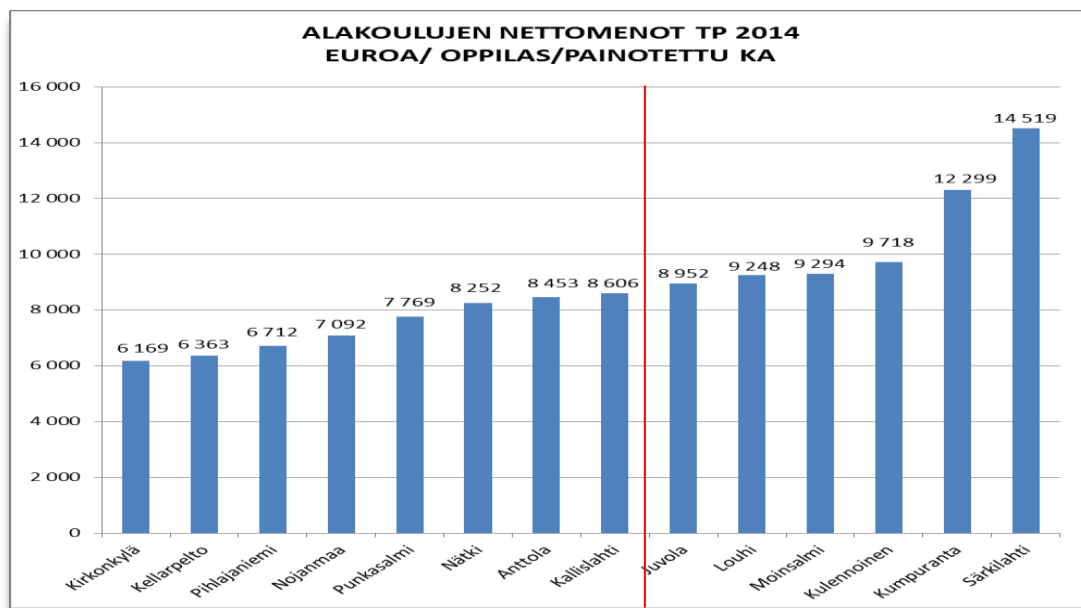
Perusopetus

Perusopetuksessa tuetaan lapsen kasvua ja oppimista. Opetuksessa korostetaan alueen historiaa, kulttuuria ja ympäristöä.

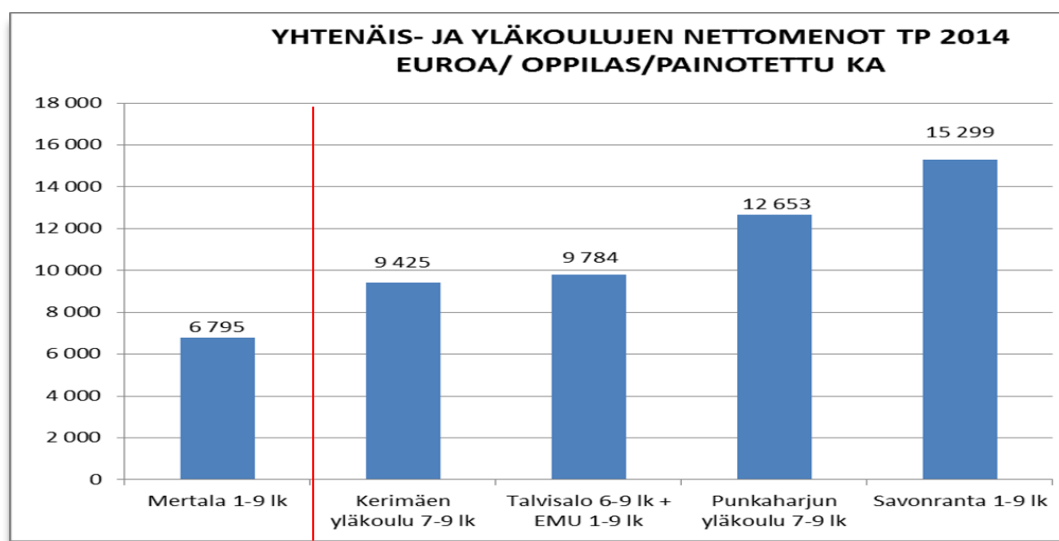
Taloutta tasapainotettiin lakkauttamalla Moinsalmen koulu, vähentämällä koulunkäyntiavustajia sekä pudottamalla koulujen siivouksen laatutaso tasosta 4 tasoon 3. Toisaalta koulunkäyntiavustajia tarvitaan jatkossakin, ainakaan kysyntä ei osoita laskusuuntaa.

Tarkastuslautakunta kiinnitti huomiota talouden tasapainottamisen toimenpiteiden vaikutukseen perusopetusikäisiin lapsiin ja on huolestunut heidän psyykkisestä ja fyysisestä jaksamisestaan. Lasten eriarvoisuus kasvaa, sillä osalla koululaisista koulupäivät pitenevät kohtuuttomasti vesistöjen rikkomassa kaupungissa.

Seuraavissa sivistystoimialan laatimissa kaavioissa on esitetty Savonlinnan kaupungin oppilaskohtaiset kustannukset, koko maan keskiarvo on merkitty punaisella pystyviivalla:

Kaavio 1. Alakoulujen oppilaskohtaiset kustannukset tilinpäätöksen 2014 mukaan
Perusopetuksen maan keskiarvo (ka) oli 8 742 euroa/oppilas v. 2013.

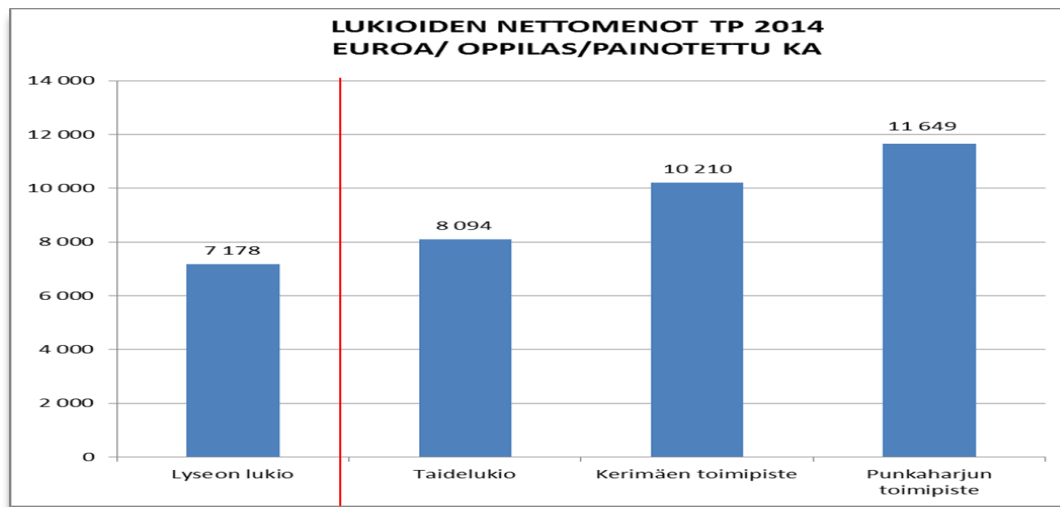

Kaavio 2. Yhtenäiskoulujen ja yläkoulujen oppilaskohtaiset kustannukset tilinpäätöksen 2014 mukaan.
Perusopetuksen maan keskiarvo (ka) oli 8 742 euroa/oppilas v. 2013

Lukio-opetus

Koko Etelä-Savon toisen asteen koulutuksen kehittäminen jäi vuonna 2014 kesken, työ valmistuu syyskuussa 2015. Savonlinnan lukioiden keskeyttämisprosentti 1,61 oli alle valtakunnan keskiarvon 3,5. Lukiokoulutuksessa painotetaan sähköisten oppimisympäristöjen kehittämistä.

Seuraavassa sivistystoimialan laatimassa kaavioissa on esitetty Savonlinnan lukioden oppilaskohtaiset kustannukset, koko maan keskiarvo on merkitty punaisella pystyviivalla:

Kaavio 3. Lukioden oppilaskohtaiset kustannukset TP 2014

Lukiokoulutuksen maan keskiarvo (ka) oli 7 550 euroa/oppilas v. 2013. Lukion oppilaan valtionosuus noin 6 378 euroa/oppilas/vuosi.

Muu koulutus

Toimialalla tuetaan vapaa sivistystyön opetusta ja musiikin ja taiteen perusopetusta sekä tehdään yhteistyötä kolmannen sektorin kanssa. Yhteistyötahoja ovat mm. musiikkiopisto, Kesäyliopisto, Linnala- ja Puruvesi-opisto. Alan synergiaetuja tulee mm. yhteistyössä taidelukion ja musiikkiopiston välillä.

Kulttuuripalvelut

Kulttuuritoimi tukee ja järjestää monipuolista kulttuuritoimintaa kaupungin alueella. Toiminta on suunnattu erityisesti lapsille, nuorille ja vanhuksille.

Savonlinnan kaupungin kulttuuritoimen avustuksista 85 % kohdistuu teatteriin. Tällä on varmistettu ammattiteatterin toiminnan jatkuminen kaupungissamme. Savonlinnan teatteri aloitti tavoitteen mukaisesti syksyllä 2014 toimintaansa Savonlinnasalissa.

Savonlinnasali Oy:n liiketoiminta siirrettiin liiketoimintakaupalla Savonlinnan Seudun Teatteriyhdistys ry:lle 1.1.2015 alkaen.

Kuva 2. Riihisaaren maakuntamuseo 2008 / Jukka Laurio

Savonlinnan maakuntamuseo toteuttaa kaupunkistrategian matkailullista ja historiallista osuutta. Riihisaaren kokonaiskävijämäärä oli 34 253 eli noin 5 000 kävijää vähemmän kuin ennätysvuonna 2013, mutta kuitenkin yli 4 000 kävijää enemmän kuin vuodelle 2014 asetettu tavoite. Esinekeräykseen on tallennettu mm. Saimaalla liikennöineitä alustyyppisiä, joista matkustajahöyrylaiva Savonlinna ja tervahöyry Mikko ovat käyttökuntoisia.

Tarkastuslautakunnan saamien tietojen mukaan maakuntamuseo on pystynyt toimimaan resursseillaan hyvin. Museo on verkostoitunut mm. Olavinlinnan ja Metsähallituksen kanssa. Metsähallitus ja museo tekevät yhteistyötä esim. markkinoinnissa ja näyttely- ja tapahtumatoiminnassa.

Uudella kirjastolla on myönteinen vaikutus kulttuurikaupunki Savonlinnalle. Uuden kirjaston kävijä- ja lainausmäärät ovat kasvaneet huomattavasti edellisestä vuodesta. Opastetut kierrokset ja yleisötilaisuudet ovat olleet suosittuja.

Savonlinnan kirjaston henkilökunta on alimitoitettua opetus- ja kulttuuriministeriön kirjasto-tilaston mukaan. Yleisten kirjastojen henkilöstömenoihin kaikissa kunnissa käytettiin vuonna 2014 keskimäärin 31,67 euroa/asukas. Savonlinnassa vastaava luku oli 22,86 euroa/asukas eli 72 % keskiarvosta. Uuden pääkirjaston vuokra ja kaupungin muut sisäiset menot nostivat kirjastotoimen kokonaiskustannuksia vuonna 2014.

Miten kirjaston henkilöstön riittävyys ja jaksaminen on turvattu suhteessa talousarviomäärärahoihin? Määrärahojen riittämättömyys vaikuttaa uusien kirjojen hankintamääriin ja pitämällä ajanjaksolla myös kokonaislainamääriin sekä palvelujen saatavuuteen aukioloaikoja supistettaessa.

- SAMIn ja Normaalikoulun oppilas- ja opiskelijahuollon siirrettyä kaupungin vastuulle vuonna 2014 koulupsykologi- ja kuraattoripalveluja ei voida enää taata kaikille tarvitseville. Tämä saattaa pitkällä aikavälillä aiheuttaa ongelmia. Miten palvelujen tarpeeseen voidaan vastata?
- Miksi päivähoitomaksutulot jäivät arvioitua pienemmiksi?
- Miksi Lasten kulttuurikeskus Verson taidetyöpajoihin osallistuminen ei toteutunut eikä henkilöstö osallistunut koulutukseen?
- Työkyvyn ylläpito on ilmiselvä haaste kaupungin työntekijöiden ikäjohtamisessa. Tämä vaatii hyvää suunnitelmallisuutta ja joustavuutta mm. työvuorojen suunnittelussa. Kuullaanko henkilökuntaa riittävästi?
- Miten kirjaston henkilöstön riittävyys ja jaksaminen on turvattu suhteessa talousarviomäärärahaan?

4.1.4 Tekninen toimiala

Tarkastuslautakunta kiinnittää huomiota korjausvelan määrään, joka oli kiinteistöjen osalta 18,8 milj. euroa ja liikenneväylien osalta 7,3 milj. euroa. Myös Savonlinnan Veden korjausvelka näyttää pysyvän yli 20 milj. euron tasolla. Tämän seurauksia on nähty esimerkiksi lähi-aikojen putkilinjojen rikkoutumisina.

Millaisia toimenpidesuunnitelmia on tehty tai tehdään korjausvelan pienentämiseksi ja menevätkö uudet investoinnit korjaamisen edelle?

Kiinteistöjen ja muun omaisuuden myyntitavoite ei ole toteutunut. Myyntitulojen liian suureksi oletettu määrä voi jarruttaa uusien toimintatapojen kehittämistä tai sopeuttamistarvetta. Onko realisointisuunnitelmassa tarpeen tehdä korjaustoimenpiteitä niin, että se vastaa paremmin odotettavissa olevaa toteutumaa?

Positiivisena asiana tarkastuslautakunta nostaa esimerkiksi kiinteistöhuollon säästötavoitteen (120 000 euroa) toteutumisen toiminnan laadun siitä merkittävästi kärsimättä. Asiakaspalaute on säilynyt hyvällä tasolla, vaikka jäikin hieman mittarien tavoitearvoista.

Savonlinnan Veden asiakastyytyväisyys on myös korkealla tasolla ja veden on laatu säilynyt hyvänä. Koska organisaation tehtävä on tuottaa palveluja asukkailleen ja kaupunkiin tuleville, on tärkeää, että ihmiset kokevat toiminnan laadukkaana.

Henkilöstöä on kannustettu esittämään työtä ja työmenetelmiä koskevia parannuksia ja työmenetelmiä on muutettu esim. koulukuljetusten järjestelyissä.

- Millaisia toimenpidesuunnitelmia on tehty tai tehdään korjausvelan pienentämiseksi ja menevätkö uudet investoinnit korjaamisen edelle?
- Onko realisointisuunnitelmassa tarpeen tehdä korjaustoimenpiteitä niin, että se vastaa paremmin odotettavissa olevaa toteutumaa?

4.2 Konsernille asetettujen tavoitteiden toteutuminen

Konsernitilinpäätöksen mukaan toimintatuotot olivat noin 118,12 milj. euroa, toimintakulut 303,65 milj. euroa ja vuosikate noin 23,37 milj. euroa. Konsernin tilikauden tulos oli ylijäämäinen 2,96 milj. euroa.

Konsernin tilikauden tuloksessa on huomioitava kaupungin tilikauden tulos, joka on ylijäämäinen noin 5,2 milj. euroa. Kun tiedetään, että ylijäämäinen tulos koostuu suurelta osin kertaluonteisista tuloista, voidaan todeta, että konsernitilinpäätöksen tulos ilman näitä kertaluonteisia eräjä jäisi huomattavasti miinusmerkkiseksi.

Tarkastuslautakunta toteaa, että joidenkin konserniyhtiöiden taloudellinen tilanne on todella huono ja useat ovat velkaantuneita. Kaupungin takausvastuut konserniyhtiöiden lainoista olivat vuoden 2014 lopussa 26,5 milj. euroa. Määrä on lisääntynyt edellisestä vuodesta 2013, jolloin takauslainoja oli 25,8 milj. euroa. Takauksiin sisältyy selvä riski.

Savonlinnan Vuokratalot Oy

Yhtiön tilikauden tulos oli noin 0,22 milj. euroa ylijäämäinen. Liikevaihto oli 9,69 milj. euroa, käyttöaste 90,58 % ja koko vieraspääoma 47,20 milj. euroa. Yhtiön toimintaan sisältyy edelleen kohtuullinen riski. Omavaraisuusaste (11,38 %) on heikko.

Positiivisena piirteenä voidaan kuitenkin nähdä, että yhtiön tilikauden tulokset ovat pitemmällä aikavälillä kohentuneet. Tilikauden tulos vuonna 2013 oli ylijäämäinen 0,31 milj. euroa ja vuonna 2012 ylijäämäinen 0,01 milj. euroa, kun se vielä vuonna 2011 oli alijäämäinen 0,40 milj. euroa.

Savonlinnan Opiskelija-asunnot Oy

Yhtiön liikevaihto oli 3,58 milj. euroa. Tilikauden tulos oli 0,098 milj. euroa tappiollinen. Yhtiön koko vieras pääoma oli 19,01 milj. euroa ja omavaraisuusaste vain 8 %. Yhtiön ongelmana on edelleen liian pieni käyttöaste, joka oli 79 %, kun tavoite oli 90 %.

Miten omistajaohjauksessa aiotaan reagoida alenevaan käyttöasteeseen, kun lisäksi otetaan huomioon tulevat mahdolliset opiskelupaikkojen vähenemiset? Mm. Itä-Savon koulutuskuntayhtymä SAMIn opiskelijoiden lukumäärän on arvioitu vähenevän lähivuosina ja Mikkelin ammattikorkeakoulun tulevaisuuteen vaikuttaa sote-ratkaisu?

Savonlinnan Yritystilat Oy

Liikevaihto oli 1,46 milj. euroa, koko vieras pääoma oli 8,13 milj. euroa ja tulos noin 0,20 milj. euroa alijäämäinen. Vaikka tulos oli tappiollinen, on se kuitenkin merkittävästi kohentunut edellisvuoteen verrattuna. Tarkastuslautakunnan mielestä yhtiön toiminnan yhtenä riskinä on vähäinen henkilöstömäärä. Yhtiöllä on ainoastaan yksi palkattu työntekijä, joka on toimitusjohtaja. Hän toimii myös Kiinteistö Oy Schaumanintien Yritystalon toimitusjohtajana. Onko henkilöstöresurssi riittävä; näkeekö kaupungin konsernijohto tämän toiminnallisena riskinä?

Yhteistyö Mikkelin ammattikorkeakoulun kanssa on tärkeää, positiivisena voidaan nähdä kuitulaboratorion laajennuksen toteutuminen vuonna 2014.

Kiinteistö Oy Savonlinnan Schaumanintien Yritystalo

Kiinteistö Oy Savonlinnan Schaumanintien Yritystalon tilanteen tarkastuslautakunta näkee erittäin haasteellisena. Kiinteistöyhtiö siirtyi Savonlinnan seudun kuntayhtymältä kaupungille vuonna 2014. Sen käyttöaste on n. 40 %, kun 13 000 m²:n tiloista käytössä on vain 5 200 m². Yhtiötä jouduttiin viime vuoden aikana pääomittamaan 0,20 milj. eurolla. Vuoden 2015 talousarviokirjan mukaan yhtiöllä on kaupungin takauksia 2,55 milj. euroa. Yhtiön toimintaan sisältyy suuri riski.

- Miten omistajaohjauksessa aiotaan reagoida Savonlinnan Opiskelija-asunnot Oy:n alenevaan käyttöasteeseen, kun lisäksi otetaan huomioon tulevat mahdolliset opiskelupaikkojen vähenemiset?
- Savonlinnan Yritystilat Oy:llä on ainoastaan yksi palkattu työntekijä, joka on toimitusjohtaja. Hän toimii myös Kiinteistö Oy Schaumanintien Yritystalon toimitusjohtajana. Onko henkilöstöresurssi riittävä; näkeekö kaupungin konsernijohto tämän toiminnallisena riskinä?
- Onko konsernijohto tietoinen, miten Kiinteistö Oy Savonlinnan Schaumanintien Yritystalon tilojen markkinointia on toteutettu ja onko kaikki mahdolliset markkinointikanavat käytetty hyväksi?

5 HENKILÖSTÖ

5.1 Yleistä

Henkilöstön vähentyessä työntekijät ovat joutuneet opettelemaan paljon uusia asioita. Joissakin työpisteissä tiedonkulku ja henkilökunnan tehtäväkuvaukset ovat olleet puutteellisia. Vaikka tavoitteena on henkilökunnan lukumäärän väheneminen, henkilökunnalla tulisi olla aikaa myös luovuuteen ja uusien työmenetelmien kehittämiseen ja rakenteellisten muutosten tekemiseen.

Kaupungin henkilöstöraporttia vuodelta 2014 on kehitetty KT Kuntatyönantajien vuonna 2013 antaman henkilöstöraporttisuosituksen mukaiseksi. Vuoden 2014 henkilöstöraportti myös valmistui aikataulullisesti hyvissä ajoin tarkastuslautakunnan käyttöön. Henkilöstöraporttiin on koottu aineistoa peilaten kaupungin strategiaan. Raportti on hyvä ja antaa riittävän laajan kuvan henkilöstöasioiden arvioimiseksi. Tarkastuslautakunta toivoo raportin valmistuvan tulevinakin vuosina samanaikaisesti tilinpäätöksen kanssa.

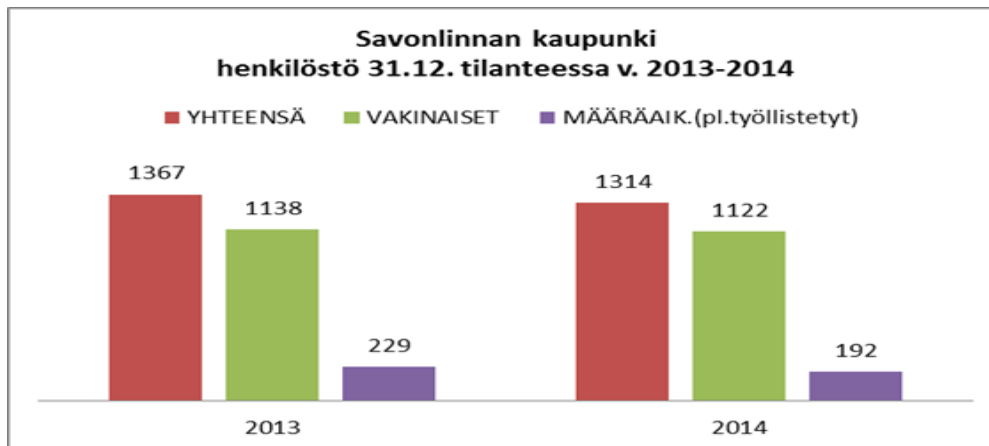
5.2 Henkilöstön määrä

Tarkastuslautakunta esittää mielipiteenään, että talouden haasteista ja tasapainottamisesta johtuen lähestytään sitä rajaa, jossa henkilöstö ei enää riitä tuottamaan tarvittavia palveluja. Tämä on otettava huomioon tulevaisuuden henkilöstöresurssisuunnittelussa, esimerkkinä mm. kirjastotoimen tulosityksikkö.

Henkilöstön määrä on vähentynyt edellisestä vuodesta 53 henkilöä kokonaismäärän ollessa 1314 henkilöä (31.12.2014).

Henkilöstöraportin tietojen perusteella lasketut henkilöstömäärämuutokset ovat toimialoittain edelliseen vuoteen 2013 verrattuna seuraavat:

Keskushallinto	-12
Perusturvan toimiala	12
Sivistystoimiala	-38
Tekninen toimiala	-15
Yhteensä	-53

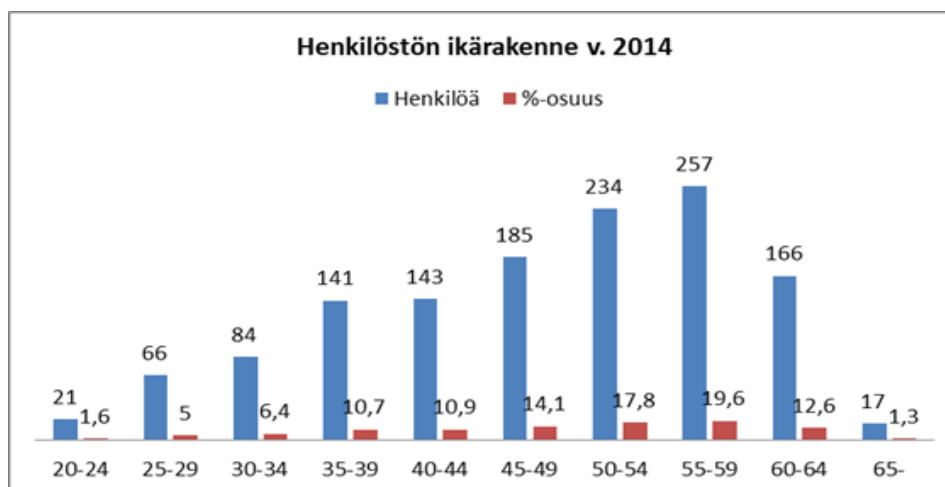
Kaavio 4. Savonlinnan kaupungin henkilöstö v. 2013-2014

Lähde: Savonlinnan kaupungin henkilöstöraportti 2014

5.3 Henkilöstön ikärakenne ja eläköityminen

Seuraavien lähivuosien aikana entistä suurempi osa henkilökunnasta saavuttaa eläkeiän. Työurien pidentymisestä huolimatta tulee tulevana vuosina varautua kasvavaan henkilöstön vaihtuvuuteen. Hiljaisen tiedon siirtäminen on huomioitava työyhteisössä niin, että työntekijöillä säilyy tehtävien hoitamiseen tarvittava osaaminen ja palvelukyky.

Henkilöstörakenteessa yli 50-vuotiaiden osuus on 51,3 % ja yli 55-vuotiaiden osuus 33,5 %. Eläkkeelle siirtyneitä oli 54 vuonna 2014 keski-ikä ollessa 63,3 vuotta.

Kaavio 5. Ikärakenne henkilömäärinä ja %-osuuksina vuonna 2014

Lähde: Savonlinnan kaupungin henkilöstöraportti 2014

5.4 Koulutus ja osaaminen

Koulutuspäivien määrä on kasvanut 817 päivällä edelliseen vuoteen verrattuna. Koulutus on kohdistunut pääsääntöisesti esimiehiin. Henkilöstön tasapuoliseen koulutukseen tulee kiinnittää huomiota.

5.5 Työhyvinvointi ja poissaolot

Terveysperusteiset poissaolot olivat keskimäärin 15,6 kalenteripäivää henkilöä kohti, yhteensä 21 972 kalenteripäivää. Nämä poissaolot ovat kasvaneet 22,85 % edelliseen vuoteen verrattuna, poissaolojen kasvu rahassa mitattuna on jopa noin 700 000 euroa tai enemmän.

Työhyvinvoinnin tunnuslukuja

	2013	2014
1. Koulutuspäivien määrä	3737	4554
2. Kehityskeskustelujen toteutuminen	n. 90 %	95–100 % toimialojen ilmoitusten mukaan
3. Tyytyväisyys johtamiseen ja esimiestyöhön *	n. 3,7 (esimiestyön ka.)	-
4. Tyytyväisyys tiedonkulkuun ja tiedottamiseen *	3,7	-
5. Tyytyväisyys palautteen antamiseen *	3,4	-
6. Terveysperusteiset poissaolot kalenteripäivinä/hlö	12,6	15,6
7. Työtapaturmien lukumäärä/vuosi	33 (joista työmatkalla 7)	43 (joista työmatkalla 10)

* asteikko vuonna 2013 1-5, huonoin - paras

Taulukko 1. Lähde Savonlinnan kaupungin henkilöstöraportti 2014

5.6 Johtaminen

Säännölliset pääluottamusmiestapaamiset kaupunginjohtajan ja talousjohtajan kanssa koetaan hyväksi.

- Esimiehet ovat saaneet johtamiskoulutusta. Miten tämä näkyy henkilöstöjohtamisessa?
- Puuttuuko kaupungilta pitkäaikainen henkilöstösuunnitelma?
- Miten on huomioitu henkilöstön riittävyys ja jaksaminen?
- Mitä keinoja on käytettävissä sairauspoissaolojen ja työtapaturmien vähentämiseksi?

6 TALOUDEN TASAPAINOTTAMISTOIMENPITEIDEN ARVIOINTI

Jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää, tarkastuslautakunnan on arvioitava talouden tasapainotuksen toteutumista tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman ja toimenpideohjelman riittävyttä. (Kuntalaki § 71)

Jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää, toimintakertomuksessa on kuntalain 69 §:n mukaan tehtävä selkoa talouden tasapainotuksen toteutumisesta tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman ja toimenpideohjelman riittävydestä talouden tasapainottamiseksi.

Tarkastuslautakunnan arviointia vaikeuttaa toimintakertomuksesta (tasekirjasta) puuttuva selonteko tasapainotuksen toteutumisesta ja sen riittävydestä. Selkeästi voidaan todeta ainoastaan se, että perusturvan toimialalla Sosteri ei vuonna 2014 saavuttanut Savonlinnan kaupunginvaltuuston sille asettamaa 1 650 000 euron tasapainottamistavoitetta. Keskushallinnon osalta tasapainottamistoimenpiteistä ei ole mainintaa. Tasekirjan mukaan sivistystoimialan ja teknisen toimialan tasapainottamistavoitteet tulosalueilla on vuonna 2014 pääosin saavutettu.

Taloussuunnitelman ja toimenpideohjelman riittävyttä on tasekirjan perusteella vaikea arvioida.

7 SISÄINEN VALVONTA JA RISKIENHALLINTA SEKÄ KONSERNIVALVONTA

Sisäistä valvontaa on toteutettu voimassa olevan ohjeistuksen mukaisesti. Sisäisen tarkastuksen ohjelma on melko laaja ottaen huomioon siihen käytettävät resurssit.

Kuntalakiin (15.6.2012/325) tuli 1.1.2014 alkaen sisäistä valvontaa ja riskien hallintaa koskevia muutoksia. Nämä muutokset edellyttävät kaupungilta ja koko konsernilta riskien tunnistamista ja hallintaa. Kuntalain 13 § mukaiset *Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteet* hyväksyttiin kaupunginvaltuustossa 9.6.2014.

Selonteko kaupungin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä on koottu lautakuntien selontekojen perusteella ja siinä todetaan, että kehittämiskohteena on kokonaisvaltainen ja järjestelmällinen riskienkartoitus. Tasekirjassa riskienhallintajärjestelmien toimivuudesta tytäryhteisöissä on todettu, että riskikartoitusten tilanne on selvitetty ja että tältä osin tilanne yhtiöissä oli vaihteleva.

Tarkastuslautakunnan näkemyksen mukaan sekä sisäisessä valvonnassa ja riskienhallinnassa että konsernivalvonnassa on vielä kehitettävää. Lautakunta toivoo, että sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan selonteossa mainittu, vuonna 2015 toteutettava, merkittävimpien riskien kartoittaminen tuo muutosta tämän hetkiseen tilanteeseen.

Kuntakonserniin liittyvinä tavoitteina vuonna 2014 oli konserniohjauksen ja -johtamisen sekä konsernirakenteen uudistaminen kaupungin kokonaisedun näkökulmasta. Tavoitteena oli myös käynnistää vuoden aikana vuokrataloyhtiöiden fuusioiden valmistelu. Nämä tavoitteet eivät ole kokonaisuudessaan toteutuneet. Sen sijaan kaupunginvaltuusto päätti vuoden 2015 talousarvion hyväksymisen yhteydessä, että laaditaan konsernin tulevaisuussuunnitelma.

Positiivisena voidaan nähdä, että konsernirakenteeseen vaikutettiin kuitenkin mm. siten, että kuntalain edellyttämänä ja kaupunginvaltuuston joulukuun 2014 päätöksellä kaupungin tiloja (rakennuksia) siirrettiin Savonlinnan Yritystilat Oy:lle apporttiluovutuksena. Lisäksi Savon-

linnan Innovaatiokeskuksen koko osakekanta hankittiin kaupungin omistukseen ja yhtiön fuusiointi osaksi Savonlinnan Yritystilat Oy:tä käynnistettiin. Savonlinnasali Oy:n liiketoiminta siirrettiin liiketoimintakaupalla Savonlinnan Seudun Teatteriyhdistys ry:lle 1.1.2015 alkaen. Savonlinnasali Oy:n toiminta muuttui näin ollen kiinteistöyhtiöksi.

Tarkastuslautakunnan näkemyksen mukaan kaupungin konserniohjauksen ja -johtamisen sekä konsernirakenteen uudistamista kaupungin kokonaisedun näkökulmasta tarvitaan. Tarkastuslautakunta toivoo, että valtuuston päättämä konsernin tulevaisuussuunnitelma laaditaan vuoden 2015 aikana.

8 YHTEENVETO TAVOITTEIDEN TOTEUTUMISESTA JA PALVELUIDEN TULOKSELLISUUDESTA JA SEN KEHITYKSESTÄ

Talousarviossa ja taloussuunnitelmassa esitetyt sitovat tavoitteet ovat pääosin toteutuneet.

Vuoden 2014 alkuperäisessä talousarviossa tilikauden tulostavoitteeksi oli asetettu –1,05 milj. euroa. Tämä tavoite ylittyi, kun kaupungin tulos tilipäätöksessä oli yli 5 milj. euroa ylijäämäinen. Tästä huolimatta kattamattomia alijäämiä 31.12.2014 on vielä lähes 10 milj. euroa.

Tilikauden tulokseen vaikuttivat suurelta osin ns. kertaluonteiset erät, kuten kuntaliitoksen yhdistymisavustus, harkinnanvarainen valtionosuuden korotus ja Mikkelin ammattikorkeakoulukuntayhtymän ylijäämäpalautus. Lisäksi käyttöomaisuuden myyntivoittoja oli 2,0 milj. euroa. Ilman näiden erien vaikutusta tilikauden tulos olisi miinusmerkkinen.

Jos toimintaa ja rakenteita ei kyetä muuttamaan, tulot eivät riitä kattamaan menoja. Vuonna 2014 toimintatuotot jäivät 2 milj. euroa alle alkuperäisen talousarvion. Valtionosuuden pieneminen ei näkynyt vielä vuoden 2014 tilinpäätöksessä kaupungin saaman harkinnanvaraisen valtionosuuden takia, mutta vuodesta 2015 lähtien kaupungin saamat valtionosuudet vähenevät merkittävästi. Yleinen heikko talouskehitys ja kasvanut työttömyys eivät lähivuosina tuo verotuloihin kasvua. Vuoden 2014 lopussa Savonlinnan työttömyysaste oli 17,2 % (16,1 % vuonna 2013), kun koko maan vastaava luku oli 13,9 % (12,6 % vuonna 2013).

Talouden tasapainottamiseksi tarvitaan voimakkaita rakenteellisia muutoksia. Tämä edellyttää luottamushenkilöiltä rohkeutta tehdä palvelurakenteeseen vaikuttavia päätöksiä.

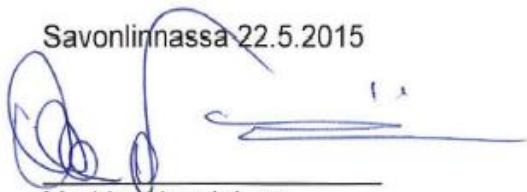
9 TARKASTUSLAUTAKUNNAN ESITYS KAUPUNGINVALTUUSTOLLE

Tarkastuslautakunta jättää arviointikertomuksen vuodelta 2014 kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi ja esittää, että kaupunginvaltuusto pyytää arviointikertomuksessa esitetyistä havainnoista kaupunginhallituksen selvitykset niin, että ne voidaan käsitellä valtuustossa viimeistään kuluvan vuoden syyskuun loppuun mennessä.

10 ALLEKIRJOITUKSET

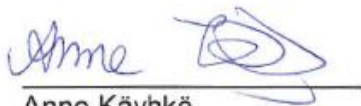
Savonlinnassa 22.5.2015

Markku Nousiainen
puheenjohtaja

Tuomas Loikkanen
varapuheenjohtaja

Anne Käyhkö
jäsen

Jukka Laurio
jäsen

Raimo Muhonen
jäsen

Juha Piironen
jäsen

Maija Rusanen
jäsen

Ulla Kurki-Norrena
Tanja Taupilan varajäsen

Pirjo Toropainen
jäsen

Pekka Turunen
jäsen

Eeva Vuorinen
jäsen